

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 10 August.

Ochii Europei sunt îndreptați spre două puncte, spre Ischl și spre Narva. La Ischl a fost primit regele României Carol cu tota pompa, ce o poate desvoldă vechea casă a Habsburgilor de către împăratul Francisc Iosif I, și la Narva a fost salutat cu totă dragostea împăratul Germaniei de către țarul tuturor rușilor.

Amendouă călătoriile au importanță politică, în ambele locuri se vor fi pus la cale trebi de mare însemnătate.

Suveranii statelor vecine nu s'au intrunit de astădată numai din forme de a le curtușiei, ci de buna sémă pentru ca să risipescă pôte unele neguri, cari se ivesc, când în o parte a Europei, când în alta. Este știut, că România este un stat de ordine din cele mai de frunte în peninsula balcanică. Schimbări de ministrii, alegeri parlamentari, omenii vechi au dispărut de pe arena publicității și alții le au luat locul, dar ea a rămas ca stat de ordine, a mers înainte în drumul ei civilisatoriu, a organizat oște cum se cade, a întărit Bucurescii și alianța României se privește de un factor însemnat în politica europeană. Din Bulgaria vin sciri alarmătoare, în Sêrbia partitele se combat una pe alta până la cuțit, românii sunt calmi, se cêrtă și ei, dar în fața evenimentelor mari ei totdeauna au fost uniți, totdeauna s'au prezentat cu demnitatea aceea, care impune străinilor, ăr României i ridică prestigiul mai pe sus de alte țări. Fi-va intrat în tota forma în alianța celor trei puteri centrale, nu se pôte ști, de cât că audiențele, cari le a avut șeful statului major Beck la regele Carol, ne dau să înțelegem, că de astădată cestiuni militare de mare importanță s'au discutat.

În timpul ce regele Carol părăsesce cu suita sa Ischlul, împăratul Germaniei întreprinde o a doua călătorie spre Nord.

De bună sémă, că în năduful verei, călătoriile sunt obositoare și cu atât mai obositoare sunt ele pentru cei dedați la o viață mai cu tîcnă, și dacă împăratul Germaniei s'a dus la Narva, de sigur că s'a dus, ca să aplaneze divergențele, ce par a deveni mai acute între monarhia noastră și Rusia. Rusia cere respectarea tractatului de Berlin și drept consecință a acelei respectări, cere ca principele Ferdinand se eșă din Bulgaria.

Principele Ferdinand nu se mișcă delat locul, unde l'a pus increderea bulgarilor, ăr Austro-Ungharia nu numai că spriginesce pe acest principe, ci

a dat cu un pas mai înainte decât prescrie tractatul dela Berlin, că adevă să ocupe Bosnia și Herțegovina, și pasul acesta e dislocarea unor batalioane de bosniaci la Viena.

Dacă Rusia va puté fi înduplecată ca să privească cu sânge rece la cele ce se petrec în Bosnia și Herțegovina precum și la cele ce se petrec în Bulgaria, atunci războiul se amână pe dieci de ani. Europa va fi cruțată de a vedé curgend șirôe de sânge și de lacrimi. Dacă însă va scôte sabia din tēcă și va mobilisăcasacii în spre peninsula balcanică, atunci vom fi martorii unui războiu din cele mai sângerose din câte s'au purtat în timpul mai nou. Împăratul Germaniei se vede că dorește pacea, și ca mijlocitoriu între părțile interesate s'a dus la Narva, și dela succesul cel va dobândi atêrnă pôte viitorul multor state, atêrnă fericirea ori nefericirea multor popore. În fața alianței celei puternice, țarul muscalilor de bună sémă și va trage bine sémă până-va provoca la un războiu, dar cine pôte ști, că în politică este sinceritate ori sunt numai interese, cine pôte ști, dacă în cazul unui războiu, Germania nu va rămâne pasivă, căci dór nu e de mult, decând Bismarck a șis că Bulgaria pentru Germania e He-cuba, și că de dragul Bulgariei nu jertfescă nici un os de grenadier.

Bismarck e drept, că aș nu mai conduce politica Germaniei, dar politica tradițională a Germaniei a fost totdeauna, ca să cultiveze cele mai bune relațiuni cu Rusia, care pôte fi un pericol continuu pentru ea.

Stăm deci incremenți în fața celor ce se vor petrece la Narva, și dacă pacea va fi asigurată, atunci de bună sémă, că împăratul Germaniei este care a contribuit la susținerea ei, și al acestui mare potentat este meritul, că Europa a rămas cruțată de un războiu purtat pe viață și mórte.

Revista politică.

Procesul de presă, ce l'a avut „Gaz. Transilv.” înaintea curții cu jurații din Cluș a umplut de bucurie presa magiară. Aprôpe tôte jurnalele magiare comentéză faptul și vorbesc cu mare entusiasm de atitudinea patriotică a juraților și în special a președintelui, carele a înfrânat cu dibăcie pe agitatori. „Nemzet” află în verdictul pronunțat o manifestatiune strălucită a simțului destept național.

Precum scriu foile magiare din Cluș acest proces va avé și un epilog interesant. După pertractare

s'a dat în grădina „Stadler” o cină comună, unde s'au ridicat și toast. Procurorul din Cluș a întentat proces contra tuturor românilor, cari au fost de față, basându-se pe legea penală § 174 prin care pot fi pedepsiți cu arest până la 6 luni, căci au glorificat și au demonstrat în public, dic foile magiare, pentru o cauză declarată prin lege de crimă. Românii însă și în special românii brașoveni a făcut mari ovațiuni redactorului „Gaz. Trans.” la reintôrcere, atât la gară, unde l' bineventă adv. Lenger, cât și înaintea locuinței, unde ținū o vorbire propriu. G. Puia.

Diua născerei Maj. Sale monarhului nostru a fost sêrbătorită cu entusiasm în întreaga monarhie. Și în statele străine s'a dat espreziune sentimentelor de iubire, ce le scie legă de persôna sa Augustul nostru monarh. Mai mare însemnătate se dau cuvintelor țarului rusesc, carele cu ocaziunea dejunului, la care a luat parte împăratul german, a ridicat un toast pentru Maj. Sa monarhul nostru.

Relațiunile între Franția și Rusia se string tot mai mult. E vorba de o alianță financiară între aceste state, despre care scirile din Petropole scriu următoarele:

Guvernul rusesc, pe basa propunerilor ambasadorului rusesc din Paris, baron Mohrenheim, și, în urma unui ucaz al țarului, a numit patru comisiuni, două agricole și două industriale, compuse din omeni competenți, toți francesi. Aceste comisiuni nă-atêrnate au însărcinarea oficială de a cutrieră întreaga Rusie și să espleteze țara în tôte provinciile imperiului cu ajutorul autorităților și funcționarilor rusi, din punct de vedere industrial, financiar și agricol. Raportul acestor comisiuni francesă va trebui să cuprindă și propuneri concrete de reformă.

Membrii comisiunilor acestora vor fi numiți după o prealabilă înțelegere cu ambasadorul rusesc din Paris, baron Morenheim, de ministerul de comerț frances și de ministerul de agricultură. Ministerul de finanțe al Rusiei, Wysnegradski și ministerul căilor ferate și de comunicație de Hubenet, numesc pe funcționarii imperiali rusi din ministerele speciale și pe omeni special rusi, cari vor servi acestora ca organe de ajutóre în misiunea lor.

Cele două comisii francesă agricole vor fi compuse din câte cinci membri ordinari, fără a socoti personalul secretarilor și al dragomanilor. Ele vor călători cu cheltuiala guvernului, prin Basarabia, Rusia mică, Caucaz, Rusia de nord, teritoriul riului Volga, provinciile baltice, Finlanda și Rusia de vest.

FOIȚA.

Aforisme, meditațiuni și cugetări filosofice

de ale împăratului roman Marc Aurel după traducerea germână a lui Dr. Albert Wittstock, în românesce de Jeronim G. Barițiu.

(Urmare din Nr 83.)

În curênd vei fi uitat tôte și în curênd vei fi și tu uitat de toți.

Este o calitate eminentă a omului a iubi și pe aceia, carel'au ofensat.

Tot ce veđi va schimba încurênd atot puterica natură și din acêsta materie va creă alte lucruri, și din stofa lor éráși altele, pentru ca lumea să se reintinerescă mereu.

Retrage-te în tine însuși. Rațiunea, ce domnesce în noi este de o așa natură, că ea află în lucrarea dréptă veselie și mulțămire de sine.

Sfêrșescă cu iluziunile! Împiedecă curentul pasiunilor. Stăpânesce prezentul. Familiarisecă-te cu ceea-ce ți-se întêmplă ție, s'au altuia. Descompune și analizecă fie-care lucru în forța lui primitivă și în materia lui. Aduți aminte de cêsul din urmă.

Lasă erorile comise de alții acolo, unde s'au întêmplat.

Fii cu totă luarea aminte la cele ce se vorbesc, ér cu privire la evenimente adêncesceti spiritul teu în contemplarea cauzelor.

Impodobescă-te cu ingenuositate, modestie și în diferență față cu tot ce este la mijloc între virtute și viciu. Iubescă omenimea; ascultă de Dumnezeu. La D-deu dice poetul, tot este legal! și chiar decă n'ar fi Ței, ci numai materiile primordiale, totuși nu trebuie să uiți, că tôte până la cele maimime sunt guvernate prin legi.

Despre mórte. Fie ea o distracție, sau disolvare în atome, ori o nimicire totală, ea este o încetare, sau o transacțiune.

Despre durere. Când ea este nesuportabilă te scôte din viață, decă duréză apoi o poți suportă. Prin concentrare în sine, sufletul cugetatoriu își conservéză seninătatea sa și rațiunea, care domnesce în noi, nu suferă nici-o pierdere. Ce privește părțile dăunate prin durere, apoi dacă sunt în stare să o facă fie ele nemulțamite.

Despre glorie. Consideră intențiunile celor înecați de glorie de ce calitate sunt și că ce încungiră de o parte, și caută de altă parte. Reflectecă

mai departe, că precum grămeđile de năsip de mai înainte sunt acoperite îndată ce vântul suflă nou nisip asupra lor, așa și în viață să acopere ceea-ce au fost mai înainte, prin ceea-ce vine în urmă.

O sentință alui Antisthenes: Este un ce regal a face bine și a nu auđi defăimările.

A fi supêrat pe lumea esternă ar fi o nebunie, ei nu i pasă de aceea.

Vięta se seceră ca și spicurile bogate de fructe. Unul se cõe, celalt deja se vestejescă.

Postul, la care s'au pus cineva, în credință că este cel mai bun, sau au fost pus acolo de comandantul seu, trebuie așa cred eu, să-l țină și în pericol chiar cu disprețul morții, numai nu cu rușine.

Frumosă este ȃicerea: Cel care vœscă se vorbescă despre omeni trebuie ca și de pe un punct mai înalt de vedere să privească și la relațiunile lor pământesci, la adunările lor, la războiele, lucrul câmpului, căsătorii, încheeri de pace, nasceri, morți, procese sgomotose, locuri necultivate pustii, gârșile străine varii, sêrbările, bocirile la morți și la tênguirile lor, acêsta amestecătură și compozițiune din părțile cele mai străine.

(Va urmă.)

Cele două comisii franceze industriale își vor începe călătoria prin guvenamentele Moscva, Petersburg și Crimeea.

Raporturile oficiale ale acestor comisii franceze se vor înainta, după terminarea anchetei, atât guvernului rusesc cât și celui francez.

În legătură cu această impetinare strinsă financiară a Franciei cu Rusia este articolul oficiosului rusesc care salută cu cuvinte foarte călduroase hotărârea de a se deschide în anul viitor o expoziție în Moscova. Pentru oficiul rusesc acesta este evenimentul cel mai important, ce se arată și care dovedește, că pacea e deocamdată asigurată.

Representanții teologiei științifice din restimpul apologetico-polemic.

(Incheiere).

Dintre scriitorii bisericesci latini, cari au trăit în secolul al III-lea și până la începutul secolului al IV-lea, contemporani mai tineri a sf. Ciprian au fost: Novatian, presbiterul din Roma, Comodian poetul creștin din Gaza, Victorin, episcopul din Petaviu și Arnobiu, retorul din Sicca.

4. Novatian născut din părinți păgâni s'a botezat în etate mai înaintată pe pat de bătă, deci ca clinic, carele n'a cerut ulterior îndeplinirea ceremoniilor botezului și a tainei mirului, după rânduia bisericească pe atunci, ar fi trebuit să fie neapă pentru chirotonire. Dar fiind el un bărbat erudit și virtuos, episcopul din Roma Fabian (236—250) îl făcu preot; și întradevăr el a devenit unul dintre preoții cei mai distinși ai bisericii romane. După moartea martirică a episcopului Fabian, întemplată la anul 250, sub împăratul roman Deciu Traian, scaunul episcopesc din Roma a rămas vacant prin mai bine de un an de zile. Încetând persecuțiunea la anul 251, s'a ales și chirotonit ca episcop roman presbiterul Cornelie (251—253), carele era din partida celor mai indulgenți sau concesiivi. În fruntea partidei rigoristice sta presbiterul Novatian. Ca rival a lui Cornelie, cădând la alegere, s'a desbinat de el, și din ambițiune s'a chirotonit de trei episcopi din Italia, pe cari i-a sciut seduce și amăgi. Însă pe când episcopul legiuit Cornelie a fost recunoscut de întreaga biserică sau mai de toți episcopii, pe atunci contra episcopul Novatian avea numai puțini aderenți în Gallia, Spania, Asia, Africa, cari căutau cu ori ce preț să-l susțină, considerându-l de succesorul legitim al episcopului Fabian. Ce sfârșit a avut Novatian nu se știe cu posibilitate. Aderenții lui afirmă, că ar fi murit moarte de martir sub împăratul Romei Valerian, cam în același an cu s-tul Ciprian. — Din scrierile lui ni s'au păstrat cartea intitulată: „Liber de trinitate” s. „de Regula fidei”, în carea espune învățătura despre sf. treime atât contra gnosticilor cât și contra antitrinitarilor destul de bine și de nimerit, numai ceva cam subordinatistic. „Epistola de cibis Iudaicis” e opul, în carele contestă îndatorirea creștinilor de a observa legea mosaică în privința mâncărilor. „Epistola Cleri Romani”, pe carea a compus-o Novatian în timpul sedisvacanței din Roma, și pe carea în numele clerului roman o adresează lui Ciprian, papa din Carthago. (Papa se numiau toți episcopi, dovadă, că în cazul de față clerul roman îl intitulă pe Ciprian astfel). În aceasta se espun principii mai puțin rigoristice cu privire la disciplina penitențială.

5. Comodian a fost un poet creștin. Din viața lui avem date puține și nesigure. Patrologii se certă atât asupra timpului, în carele a trăit, cât și asupra originii sale, și a pozițiunii, ce a ocupat-o în biserică. Unii cred, că ar fi trăit pe la mijlocul secolului al III-lea, alții ér, că abia la începutul secolului al IV-lea. Se pare că cei dintâi au drept. Asupra originii lui sunt cei mai mulți de socotință, că e de nascere din Gaza, și că s'a convertit la creștinism prin lectura sf. scripturi; neînsemnat e numele acelor, cari dau atributului „Gazeus”, o altă însemnătate. În fine unii susțin, că a fost episcop în Africa, alți ér consideră această afirmare de o simplă presupunere nebasată și desértă. — Dela el avem două cărți poetice. „Instructiones adversus Gentium Deos” e o scriere, în carea se cuprinde 80 de poesii, toate acrostichon și în heksametru ritmic, nu metric. În aceste îndemnă mai întâiu pe păgâni, după aceea pe iudei la îmbrățișarea creștinismului, ér creștinilor le dă sfaturi religioase-morale. „Carmen apologeticum adversus Iudaeos et Gentes” e o poezie, în 1053 de versuri, în carea decantă pe scurt istoria descoperirii dăeșci dela început și până la Mântuitorul Christos, ér cătră fine deplânge opo-

sițiunea iudeilor și a păgânilor față de legea creștină și îi îndemnă, ca să înceteze cu această opunere și să se încreștineze.

6. Victorin a fost episcop în Petaviu (Petau de azi, în Stiria), și a murit acolo moarte de martir, la anul 303, în persecuțiunea dioclețiană. De origine a fost grec, în tineretele sale retor, și numai mai târziu, nu se știe în ce mod, a ajuns episcop în acest oraș. Ca episcop al unei biserice latine a scris latinesc, dar după cum ne spune și Ieronim, într'un limbaj de tot greoiu și barbar. Tot acest părinte îl laudă, numindu-l stălp și întărire al bisericii de atunci și ne spune, că a scris în limba latină comentare la cele mai multe cărți ale sf. scripturi, dar aceste precum și alte scrieri îndreptate contra tuturor eresurilor s'au pierdut. Ne-au rămas din lucrările sale: Un tractat „De fabrica mundi”, care pare a fi un fragment din comentariul sau la cartea facerei: precum și nisece scholii (explicări) scurte la apocalipsa lui Ioan, în spirit chiliastic. Mai există un comentariu la apocalipsă, care încă poartă numele lui Victorin, dar asupra autenticității se certă criticii. Spiritul antichialistic, în care e scris, nu convine cu cel al scholiilor; drept ce cred unii, că comentariul nu e compus de el, alții că e scris de el, dar e interpelat de un antichialist, din timpurile mai târzii.

7. În urmă Arnobie s'a năcut în Sicca (în Africa), unde a și fost activ ca retor latin, cam pe la anul 300. Timp îndelungat a fost contrariu mare al creștinismului și absurditatea păgânismului, și întărindu-se în această încredințare prin o arătare ce a avut în vis, a venit cam pe la anul 304, și-a cerut botezul. Episcopul din Sicca a tras la îndoială sinceritatea lui, deci făcându-l catechumen de rând la supus unei probe. Arnobie adevă s'a pus și a scris o apologie a creștinismului intitulată „Disputationes septem adversus Gentes”. În aceste 7 dispuțiuni a descoperit el cu multă cunoștință de cauză imoralitatea și absurditatea păgânismului, și făcu încercarea de a espune și meritele creștinismului, atât pentru viața cât și pentru creșterea și cultivarea omeniei. Fiind el mai puțin informat și mai puțin orientat în creștinism a și fost mai norocos în combaterea religiunii vechi, decât în apărarea celei nouă. Ce s'a întemplat cu el după scrierea acestui op, și ce sfârșit avut nu se știe.

Dr. Traian Puticiu.

Adevărul în știință.

„Alternatívák a rumén ethnológiához” (alternative la ethnologia română) este titlul unei broșuri de 16 pagini, ce a vădut astă primăvara lumina în Buda-pesta.

Broșura nu conține ceva nou. Ea prezintă publicului magiar prelegerea ținută de un june învățat reg. ung. Hermann Antal în adunarea societății istorice și archeologice din comitatul Hunedórei în anul 1888.

Unele idei, în formă de schinte naționale, esprite în fasciculul de față, merită a fi ventilate, ca publicul nostru să nu treacă cu vederea durerea cea mare ce o au învățații reg. ung. de nimicirea noastră (!).

Învățații unguri se forțază mai mult decât noi a deslegă „ceștiunea română”. Unii dintre ei au și deslegat o în modul cum Alesandru macedone anul deslegă nordul gordic, dar nu cu același efect.

Hunfalvy Paul deja înainte de 14 ani și-a încheat scrierea sa „Ethnografia Ungariei” (Budapesta 1876) exprimându-și rezultatele sale științifice în concludiunea că „dintre feliuritele popore, cari locuesc pe teritoriul Ungariei, nici unul nu se poate mândri, că ar fi autohton. Toate fără nicio excepție, sunt venetice. Singuri croații pot fi considerați de următorii celor chemați de împăratul Heraclius, ér dintre toate celelalte popore, ungurii sunt cei mai vechi locuitori ai acestei patrii (!) Ungaria poartă de o mie de ani acest nume, și decând Clio, și aduce aminte, n'a locuit pe acest teritoriu nici un popor, care să aibă o istorie atât de îndelungată. (pg. 532)

Acosta este simbolul convingerii istorice al dlui Hunfalvy. El consună cu mândria națională.

Să nu ne mirăm deci, dacă aderenții sei caută a-l răspândi în toate părțile, — el de sine nu se răspândește, deore ce, afară de aripi, n'are nimic, — și a stabili pentru fie-care dintre multele popore ale Ungariei, un anumit loc de formare și timp de inmigrare.

Dl Réthy László unul dintre acesti savanți reg. ung. are meritul de a fi convins mai pre deplin pre colegii sei despre locul, unde s'a format poporul român, și timpul, când a venit aici, unde se află astăzi. El le a desemnat chiar și drumul, pe care l'au parcurs românii, și acesta ipotetă Hunfalvy-Réthy este socotită din partea învățătorilor unguri infalibilă *).

După dl Réthy limba română s'a format afară de cercul romanității, și tocmai de aceea nici nu se poate număra între limbele romane nouă (pg. 92) (!). De lângă al ei consideră regiunea muntoasă a Dalmației și Albaniei (Illyricum) drept aceea o privesce ca o ramură a illyrismului (pg. 59, 88, 94).

Formați acolo ca păstori au inundat românii până prin vécul al XIII-lea, și de atunci încôce toate regiunile locuite de ei. Calea este desemnată pe pg. 219. De pe ea vedem străbătând românii imaginați de dl Réthy de pe malurile ostice ale Adriei până prin Ungaria, Basarabia, Bulgaria, Teschen (Moravia) și Caucas, la marea neagră. Pretutindeni devin observați. În unele regiuni absorb chiar poporele indigene și se conformază în state, cari cu timpul devin independente.

Dl Réthy lucră cu mare aparat științific, dar cu puțină obiectivitate! Prea mult se închină d-sa măestrilor sei Roesler și Hunfalvy. — Mie mi se pare ridicul a susține, că un popor ce se ocupă cu păstoria se și imprumute chiar și terminii de păstorie dela un alt popor; se emigreze ca singuratici pe furis, după-cum susține pe furis șola lui Hunfalvy-Réthy, și totuși se asimileze poporele indigene. Acosta este o hypothesă contrară esperințelor istorice. —

Astfelu d. e. scim, că bulgarii, care trecură în vécul al VII (678) Dunărea și cuceriră cele 7 seminții slave, se slăviséză, asemenea și rușii, rămânându-le numai nomenclatura teritoriului ocupat. Francii — poporul cel răboinic de viață germanică devin în Gallia prin amestecul cu gali celtici un popor romanic, asemenea și goții în Italia ș. c. l. Se vede, că cuceritorii au fost pretutindeni asimilați din partea cuceritorilor. Numai la noi se se întemple altcum? Numai românii se vină prin vécul al XIII-lea din peninsula balcanică, și încă pe furis, unul câte unul, și cu toate acestea se absorbă dacii (după-cum susține de curând contele Kun Géza în tractatul seu „Despre originea naționalităților din Ardeal” publicat în revista ethnografică din Paris a. 1883), apoi slavii și acum nemții și ungurii, după-cum strigă în gura mare dl Hunfalvy în „Román nyelv” (Budapesta, 1878 pg. 44).

(Va urmă.)

*) Cine voește a cunoște în dataial argumentele dlui Réthy poftescă și frunzărescă cartea dedicată memoriei lui Kopitar și Rösler, intitulată „Az oláh nyelv és nemzet meg alakulása (Formarea limbei și națiunii române) (Budapesta 1887) scris de Dr. Réthy László și criticată de Alexi György. Cartea acum se capătă și anticuarice. Prețul a scădut de minune. În anul 1887 costa 2 fl. 60 cr., ér în 1890 după-ce societatea ethnografică a edat-o a doua oară — poate pentru reclamă — ea se vinde cu 60 cr. Eftocmai ca edit. a III-a din „Istoria pentru începutul românilor în Dacia traiană” de Petru Maior.

Oglinda plugarilor

după

Fritz Möhrlein

prelucrată de

I. C.

(Urmare.)

XXI.

Ómeni bătrâni.

Casa țeranului este de comun făcută din 3 încăperi, casă dinainte sau casă de paradă, tindă care servește totdeodată și de cină, unde se află și cup-toriul de pâine și celariul sau casa dinapoi.

Ómenii, bătrâni lasă în casa dinainte se locuescă fetele sau feciorii însurați, ei se retrag în celariu, se pun, cum seșice în pensiune, căci acum numai pot lucra, ei acum numai au trebă cu câmpul, fiind bătrâni și neputincioși.

Așa moșul Toma astă noapte a durmit pentru primadată în celariu, nu a durmit chiar așa bine, fiind îngândurat, de altcum ómenii bătrâni neci nu pré au somn. El de dimineță scote capul pe ferestruică, se uită cum se gată tinerii de a plecă în câmp la lucru. El își uită, că este în pensiune își uită, că nu mai are de a se amestecă în treburile lucrătorilor.

Vai Tódere! dice: ce faci, nu poți ține calul cel negru, până bea murgul, nu-i lăsă să se îndese unul preste altul la ciubărașul acela mic, că nu pot Lui Tódere nici că-i pasă, nu se uită în gura bătrânului ci își face tréba, precum îi place.

Petre! dice el cătră a't servitor, lasă pe murgul la rotă, nu pune șaua pe el, că veți, că e stricat la spinare. Acesta se uită la el și ride.

Da duceve-ți la pustia murmura moș Toma, eu și așa nu am de a ve mai porunci, faceți cum ve place, va deschide el ficiorul meu ochii, lasă-l numai în pace; cum e și lumea asta, eu eri eram singur stăpân preste curtea asta, de mine toți ascultau, și azi strebue să tac, bă pe mine nu me mai bagă nime în sémă. Eu sciam cum se direg trebile, azi me duceam și eu cu ei la plug și mai lăsam cósă, că este destulă érbă cosită, afară de aceea sluga, dacă nu i stăpânul lângă el, nu lucră cum ar trebui ba ce e mai mult, bietul moș Toma nu se putea răbdă îi spunea și la ficior ce să facă, dar acesta îi răspundea pe scurt: „Șci ce tată! până eri eu nu m'am amestecat în trebile dtale; acum și dta aprindeți pipa și me lasă în pace, că știu eu ce am de făcut. Și bietul bătrân de acărui gură eri toți tremurau, acum trebuie să tacă, și trage capul din ferestă și se pune pe scaun lângă pat și de mânie abia astéptă până se duc odată tinerii din curte, că nu-i mai vine a eși să-i mai védă, ce lucră și cum lucră. De alt-

cum ficiorul meu are tot dreptul își cugeta el, eu i am dat lui tot dreptul i-am vëndut, pot dice totă moșia și mie nu mi-am lăsat decât celariul și aici am să șed ca în grópă, și se me uit cu jele, cum umblă ei cu moșia mea cea scumpă, dar ce să faci, așa e sórtea omului, omul dacă îmbătrânește nimenea nu l trebuesce, lasă l numai în pace, că va veni el la cale, dór nici eu nam fost mai bun, când am fost tiner, se va învăță și el numai să trecă și el prin atâtea nécasuri, prin câte am trecut eu, că nécasul te învață și a lucră și și a cruță, ba nécasul te face om de ómenie.

Și eu însu mi trebuie se mărturisesc, cugeta el deoparte, că este o slăbiciune a bătrânețelor din partea mea de nu pot tăce.

Acum e la 7 óre, trage la sfânta biserică, și el se gată de a merge la biserică, căci își dice: „Rugăciunea este lucrul bătrânilor, cei tineri bucuroși își uită și de rugăciune și de biserică. Când se întorce dela biserică, ér îi vine în minte și își dice, că mai bine era să se fie dus și el la plug, căci pe căldurile aceste se întăresce pământul și mai târziu nu știu de cum vor ară, dar de pe partea mea facă ce va vrea, va deschide el ochii mai târziu.

(Va urmă.)

Varietăți.

* (Personal) Escel. Sa I. P. S. Domn archiepiscop și metropolit cu trenul de séra va pleacă la Budapesta în afacerile fundației „Gozsdu”.

* Programă festivităților adunării generale a asociației transilvane pentru literatura și cultura poporului român, ce se va ține la Reghin în 27 August și zilele următoare:

1. În 26 primirea comitetului, ér séra conve-nire la otelul „calul alb”.

2. În 27 serviciu divin în biserica gr. cath. din loc, după serviciu parastas pentru fostul președinte al Asociației Br. Ladislau Popp, apoi ședința primă tot în biserica gr. cath., ér după ședința la 2 ore d. m. banchet în sala otelului orașenesc.

Séra concert tot în sala otelului orașenesc.

3. În 28 ședința a II a, ér séra bal în otelul orașenesc.

4. În 29 ședința a III-a, eventual excursiuni. Reghin, August, 1890.

Comitetul arangiator.

* (Himen.) Dl Grigoriu Nicórá. cleric abs. și d-șóra Elena Petru și vor serbá actul cununiei la 19 Aug. a. c. v. în biserica gr. or. din Ibănesci.

— Dl Alimpiu Oprea cler. abs. din Crăciunel și-a fidațat de fițórea sa soție pe d-șóra Sabina Piso din Sécărămb.

* Invitare la *Petrecerea de vară*, ce va arangia tinerimea studiósă din Rășinariu la 15/27 August 1890 în Dumbrava-mică, ér în cas nefavorabil în edificiul scólei. Venitul curat este destinat pentru înființarea unei biblioteci populare.

Intrare de familie 1 fl., de persónă 40 cr. În ceputul în Dumbrava-mică la 12 ore améđi, ér în edificiul scólei la 7 ore séra.

Oferte marinimóse se primesce cu mulțămítă și se vor cuită pe cale điaristică,

Comitetul arangiator.

* (Invitare.) Inteligínța romană din Balan, invită cu tótă onórea la *Petrecerea de vară*, ce se va arangia în comuna Balan în 15/27 August în folosul nou edificánde biserici la Mănăstirea de pe teritoriul Balanului.

Prețul de intrare de familie 1 fl., de persónă 60 cr. Inceputul la 5 ore p. m. N. B. On. familii se avisésă la proviziunea proprie.

Ofertele și suprasovirile marinimóse se vor cuită pe cale điaristică cu mulțămítă.

* (Intervievul lui Ábrányi.) Să scie, că deputatul dietal Ábrányi a publicat espunerile ce le-ar fi đis principele Bismarck cu ocaziunea preținei vizite, ce i ar fi făcut. Principele Bismarck a declarat, prin un telegram, că Ábrányi dēnsului e necunoscut și n'a stat de vorbă cu dēnsul. Ábrányi din contră yrea sē facă ca lumea sē-i crēdă dēnsului, de aceea a și plecat Kissingen. Foile germane declară espunenile lui Ábrányi de apocrife, ér foile magiare parte se bucură, parte se amăresc. Astfel scrie „Nemzet”: Dintre 15,462,389 locuitori ai Ungariei vor fi ris 16,462,388, care este al 15,462,389, cărui nu-i vine se ridă, nu e greu de aflat.

* Programă gimnasiului superior gr. cath și a scólelor normali din Beinșpe anul 1889/90, redactată de dl Ioan Butean, director. Acest program a apărut cu tipariul lui Muntyán și e de un cuprins vast, cuprindēnd întreg istoricul gimnasiului. Gimnasiul a avut 5 episcopi ca fundători și patroni ai institutului, a numērat 106 profesori. Profesorii au funcționat în anul din urmă 12 și 4 cateheți. Numērul scolarilor înscriși au fost de 263 dintre cari 15 s'au depărtat. După religiune au fost: 83 gr. cat., 19 rom. cat., 127 gr. orient., 8 helv., 9 israeliți. Studenții de clasa a VII și VIII gimnasială se intrunesc în o societate, care a ținut mai multe ședințe. Biblioteca s'a sporit în mod considerabil, de asemenea și celelalte mijlóce de învățământ. La scóla normală au funcționat 5 învățători, scolarii au fost în totul 61, dintre cari 30 gr. cat., 30 gr. or. și 1 israelit.

Inceperea pentru anul scolastic 1890/91 se va face la 1, 2 și 3 Sept.

(Postal) Direcțiunea postală telegrafică din Sibiu escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Demșuş (cot. Hunedóra), care e împreunat cu un salariu preste tot de 232 fl. Cererile sē se adreseze în decurs de 2 săptămâni la numita direcțiune.

* (Publicațiune.) Tērgul din Septembrie al anului acestuia se începe și adevă:

tērgul de oi la 4 Septembrie,

tērgul de vite mari, și de cai la 11 Septembrie,

tērgul slobod de mărfuri la 15 Septembrie.

Cu asta ocaziune se face publicul atent cu deosebire la aceea împrejurare, că la acest tērg nu-i e permis nimenuia de a duce nici un fel de vită înainte de zilele susindicate.

La tērg vor fi aduși mai cu sémă boi mari, albi de rasa ungrúscă, apoi vite cornute, soiu de Pinzgau si cai.

Totdeodată se face publicul atent la păđirea normelor din §-ul 34 al ordinațiunei despre punerea în pracsă a articolului de lege VII ex 1888, conform cărora nu numai, că vor fi opriți dela tērg toți aceia, cari vor călcă aceste norme, ci vor trebui sē fie și pedepsiți conform acestora.

Sibiu, în 8 August, 1890.

Magistratul orașului.

Bibliografie.

„Transilvania”, tóia asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român Nr. 8, din 15 August 1890 a apărut cu următorul sumariu: Arabia dela gurile Dunării de Dr. Atanasie Marienescu. — Ceva Despre Epica lui Vasile Alesandri de Virgil Oniț. — Partea oficială. Procesele verbale ale comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședințele dela 7, 24 Iuliu și dela 5 și 12 August n. 1890.

— A apărut „Graiu ardelenesc” în raport cu limba literară de preste Carpați de A. Șulufiu-Cărpenișeanu doctor în litere. Se vinde în folosul scólei civile de fete a Asociațiunei transilvane. Sibiu, tipariul tipografiei archidieceșane 1890. Prețul 20 cr.

Date despre înființarea scólei elementare capitale române gr. or. din Brașov și despre desvoltarea ei până la anul 1890

de G. C. Bellissimus, director.
(Urmare).

Dacă vom sta acum puțin și ne vom oglinda în ochii sufletului nostru amintitele nenorociri, ce le-a suferit românul; dacă vom medita cu deadinsul asupra acelor împregiurări funeste, între cari a trăit și în contra cărora s'a luptat el bărbătesce, — sciind însă bine, că numai la lumina, ce i-o va revărsa scóla sa proprie, le va pute lovi, unde se cade, le va pute învinge și așa apoi le va dominá: — ușor ne vom pute esplică mărimea dragostii, cu care a întimpinat poporul român scóla elementară capitală română gr. or. din Brașov, carea începuse a revărsá asupra lui rađe luminátore și încălđitoare, imputerítore și mântuitoare.

Va se dică, poporul nostru român a îmbrățișat cu atăta dragoste scóla acéstă, pentru-că dela lumina și căldura ei își astepta învierea și vieța culturai și educațiunei sale naționale; în susținerea ei privia fundamentul, pe care astepta să i-se ridice scóle medii, apoi pe basa acestora-și scóle superióre, în cari sē i-se pregatésă și din cari sē-i iésă inteligínța națională, spriginul și mântuirea lui!

Și din norocire dorința sa acéstă nu i-s'a stins în vânt. Așa este!

Însé prin ce minune și-a putut poporul român gr. or. realisa o parte din acéstă dorință?

Prin fidelitatea sa!

Ce este fidelitatea? — Cum se manifestă ea? — Care este valoarea ei?

După definițiunea făcută de Cannabich: „Fidelitatea este împlinirea consciențioasă a datorințelor noastre.

Și ce datorințe avem noi?

Acem datorințe: către Dumnezeu, către deaprópele nostru și către noi însine; avem datorințe ca membri: ai familiei, ai comunei, ai municipiului, ai statului, ai comunității creștine ș. a. ș. a.; avem dar multe și deosebite datorințe, pe cari ni-le impune chemarea noastră și trebuie să le împlinim; ér împlinirea lor se cuvine să fie consciențioasă.

Cine își împlinesce consciențios datorințele, ce i-le impune chemarea sa, este fidel chemării sale.

Prin fidelitatea către chemarea sa își câștigă omul încrederea societății, al căreia membru este el.

Așa dar fidelitatea către chemarea sa este pentru om „grăunțul de muștar” din *Evangelie*, despre care ăice Mântuitorul lumii Christos:*)

„Adevăr đic voue, de veți avé credință ca grăunțul de muștar, veți đice muntelui acestuia: treci de aici acolo, și va trece și nimica nu va fi voue cu neputință”.

Acéstă sântă învățătură folosindu-o cineva cu referire la chemarea noastră, ne-ar pute đice:

„Dacă veți fi fideli chemării vóstre și prin acéstă ve veți câștigă ca grăunțul de muștar încrederea societății, pentru ale căreia întereșe v'ați angagiat, a lucră și a i-le promova, îi veți đice: pune umărul, să demolăm acest munte stērp, stēncos, gáunos și primejdios pentru noi și societatea îndată ve va sári cu mic, cu mare într'ajutoriu, si muntele se va demola și nimica nu va fi voue cu neputință!”

Prea adevărat!

Dar cum s'a manifestat acéstă fidelitate cu referire la înființarea și desvoltarea scólei elementare capitale române gr. or. din Brașov.

Éta cum!

În cimitiriul românilor gr. or. din orașelul Caransebeș odichnesc sub o petró monumentală rămășițele pămēntesci ale unui scump brașoven, ale *Episcopului Caransebeșului, Ioan Popasu*, născut la anul 1808, decedat la anul 1889.

*) Mateiu, cap 17, stich 20.

Ori-care român merge, sē se închine la mormēntul părințelui I. Popasu, simte mare părere de rău, adēncă întristare, varsă lacrimi de durere pentru perderea acelui mare bărbat al națiunii române și se rógă lui Dumnezeu, să-i mărésă fericirea în ceresile locașuri!

I. Popasu chemat fiind la anul 1837 de către membrii parohiei bisericei St. Nicolae din Scheiul Brașovului, sē le slugésă ca paroch, apoi în anul 1838 înaintat la rangul de protopresbiter al tractului I al Brașovului, și-a împlinit cu cuget curat datorințele chemării sale, — a fost fidel chemării sale.

Interesele sale și le punea după interesele poporului seu. Își petrecea đile întregi, ba de multe ori și până pe la mieđul nopții, lucrând bărbătesce pentru binele și fericirea poporului seu.

Cugeta serios; medita cu dibăcie; își făcea planuri abile, după care întocmindu-și lucrarea i-a și succes a regulă și a sporí veniturile bisericei St. Nicolae, care decăduseră fórte; i-a succes a deșteptá pe poporeni întră a cunósce binefaceriile învățaturii și a nu se sfí de cultura și educațiunea prin scóla, i-a succes a oprima lúcul și alte vițuri, ce se încuibaseră în unele pături ale acestui popor.

(Va urmá.)

Dare de sémă și mulțămítă publică.

La maiatul arangiat în 1/13 Iuliu a. c. în favorul „reuniunei femeilor române” pentru scóla de fetițe română din Abrud, au contribuit următorii domni și dómne:

Alesandru Filip 5 fl., Mihaiu Círlea 5 fl., Ana Gall 2 fl., Romul Furduiu 2 fl., Keller József 2 fl., Tabákovics Zoltán 2 fl., Dr. Laurentiu Pop 2 fl., Basiliu Bașota 2 fl., Vasiliu Fodor 1 fl., Alesandru Ciura sen. 1 fl., Petru Fișan 2 fl., Simeon Stoica 2 fl., Dr. Simeon Caian 2 fl., Posch Lipot 50 cr., Artur Selmezi 1 fl., Mész 1 fl., Nicolau Lobonț 2 fl., Ioan Faur 50 cr., Romul Cologia 1 fl., Teofil Faur 1 fl., Absolon Faur 1 fl., Nic. Șerban 1 fl., Iuđita Nistea 3 fl., Toma Ioan 1 fl., Ulpiu Albini 1 fl., Czeh, căpitan 1 fl., George German 1 fl., József Bornemisa 1 fl., Oberl. Hagner 1 fl., Holzer 1 fl., Alesandru Ciura jun. 1 fl., Petru Mladin 1 fl., Alesandru Popoviciu 1 fl., Paul Stoica 1 fl. 50 cr., Rosalia Kóvári 50 cr., Tárkányi György 1 fl. 50 cr., Gustav Piezen 1 fl., Dr. Török Gábor 1 fl., Alesandru Marcu 50 cr., George Anca 50 cr., Dionisiu Ghióncă 50 cr., Dumitru Baghia 1 fl., Alesandru Opișia 50 cr., Valeriu Anca 50 cr., Ribierby József 50 cr., George Corcheșiu 1 fl., Ioan Tērnovean 2 fl., Petru Mladin 1 fl., Zöldi 1 fl., Sofia Buceșan 1 fl., Lazar Silviu 1 fl., Domby József 50 cr., Demeter Károly 50 cr., Arkosy Károlyné 1 fl. 50 cr., Bockel Somnei 1 fl., Láposy 1 fl., George Tătar 1 fl., Zacharia Ciora 1 fl., Tabákovics Árpád 1 fl., Seinfeld 1 fl., Bross 1 fl., Lanes Ghiurchescu 1 fl. 50 cr., Friedmann Mór 1 fl., Todorescu Traian 1 fl., Szócs György 50 cr., Bartha Ferencz 50 cr., George Ivascu 2 fl., Péter Nilos 50 cr., Tobias Nicolau 1 fl., Max Löwinger 1 fl., Incze Ferencz ifj. 50 cr., Sertie 1 fl., Krüger 1 fl., Nicolau Drumariu 2 fl., Terentiu Ghiurchescu 2 fl., Artemie Martius 2 fl., Ioan Danciu 1 fl., Ájtai János 2 fl., Széles Dénes 50 cr., N. Mladin 50 cr., Ales. Mladin 50 cr., Iulius Mätz 1 fl. 50 cr., Lazar Boldoș 50 cr., Alesandru Mladin 50 cr., N. Círlea 1 fl., Halmágyi Albert 50 cr., Gusztáv Oelberg 1 fl., Haratsech, căpitan 1 fl., Tibán Jolán 50 cr., Alesandru Danciu 1 fl., Rümer Edmund 50 cr., Alesandru Tobias 2 fl., George Borza 2 fl., Mozes András 2 fl., Dionisiu Bálos 2 fl., Felea Todor 50 cr., Jurca Dénes 50 cr., Szuchi László 50 cr., Simeon Cisteian 50 cr., Ioan Cioica 1 fl., Macaveiu Petru 1 fl., Victor Bariț 2 fl., Szabó Dénes 1 fl., Petru Irhașiu 1 fl., Danciu George 50 cr., Nicolau Bálos 50 cr., Toma Candin 50 cr., Toma Gligor 50 cr., Liszt József 50 cr., Dr. Nagy Károly 2 fl., Schmidt 1 fl. și David Samu Z. 2 fl. Suma 131 fl. 50 cr.

Din suma de 131 fl. 50 cr. detragēndu-se suma ero-gațiunilor de 52 fl. rezultă un venit de 79 fl. 50 cr.

Subscrișii venim a ne împlini plăcuta datorință si a ne esprimă mulțămítă sinceră și recunoscínța respectuósă tuturor onoraților domni și stimatelor dómne și domnișóra cari au binevoit a contribui și cu acéstă ocaziune, totodată ne exprimăm deosebita mulțămítă și onorabilului comitet arangiatoriu.

Abrud, în 29 Iuliu st. n. 1890.

Anna Gall,
președ.

Alesandru Ciura,
secretariu.

Apel.

Precum toți scim, comuna románescă Bucerdea vinósă a devenit prada focului și pelângă perderea de vieți omenesci, 54 de familii cu 260 de membri au rămas sub ceriul liber, perđēnd în flacări și re-colta anului acestuia. Spre ajutorarea acestui popor tréz și muncitoriu s'a format în orașul Alba Iulia un comitet de ajutorare și pentru a primí ajutoarele din afară s'a concredut membrul comitetului dl Alesandru Tordășan protopresb. gr. or. Este un interes comun, ca locuitorii acestei comune să fie ajutoarați, drept ce prin acéstă avem onórea ne adresă către întreg publicul românesc ca să dea după putință cel mai grabnic ajutoriu acestor nefericiți, ca să nu-i afle érna fără locuință.

Alba-Iulia, 6 August, 1890.

Alesandru Tordășan,
ptotopr.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 20 August 1890

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Obligațiuni urbariale tem.-băn. cu sorți	—	—
Galbin	5 40	5.44
1apoleon	9 09	9.04
100 marce nemțesci	55.60	55.75
London pe (poliță de trei luni)	113.50	114.10

Nr. 500. [414] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci Clasa I și II dela școala elementară ortodoxă română din Sighișoara, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia oficială „Telegraful Român.”

Fiecare post învățătoresc e împreunat cu un salariu anual de 300 fl. v. a. în care se compută și lemnele de foc cu 20 fl. v. a. prelângă cuartir gratuit în edificiul școlei.

Învățătorii aleși prelângă prestarea instrucțiunii prescrisă de „Normativul școlar” vor avea se țină strună în Duminecile și sărbătorile de preste an în biserică prelângă cantorele, în mod perondator cu învățătorul clasei a III a.

Dela concurenți se cere, ca până la expirarea concursului să se prezenteze în biserică din loc, spre a și arăta dexteritatea și în cântările bisericesti, și a se face cunoscuți poporului.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi învățătoresci au a și înainta cererile de concurs conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteratului subscris până la termenul susindicat.

Sighișoara, 7 August, 1890.

In conțelegere cu comitetul parochial concernente.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al tractului Sighișoarei.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 667. [416] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile confesionale gr. or. din parochiile mai jos însemnate în tractul protopresbiteratului al Mureș-Oșorheiului se escrie concurs cu termen de 30 de zile, socotit dela prima publicare:

1. Mureș Cristur, cu salariu de 84 fl. în numerar plătit la lună din lada parochială și folosirea a lor două bucăți de pământ în mărime de 1400 □°, în preț de 16 fl.

2. Bandul de câmpie, salariu 150 fl. și cuartir liber în edificiul vcolar.

3. Sângiorgiul de pădure (Erdő-Sân-Georgiu), cu salariu de 150 fl.

La toate aceste stațiuni învățătoii e obligat a ține strună în biserică în Dumineci și sărbători.

Concursele instruite conform dispozițiilor normativului școlar c. XI despre instituirea învățătorilor, se se asternă subscrisului oficiu protopresbiteratului în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al tractului Mureș-Oșorheiului.

Nicolau Manegut,
adm. prot.

Nr. 388. [415] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Avrigului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Avrig, un post de învățătoriu cu salariul anual de 200 fl. v. a. din cassa bisericeii; altul tot cu salariul de 200 fl. asemenea solvit din cassa bisericeii.

2. Sebeșul-inferior, un post învățătoresc adjunct cu salariu anual de 150 fl. v. a.

3. Viștea superioară, postul de învățătoriu cu salariul anual de 150 fl., cuartir și lemne pentru foc.

4. Ucea infriară, postul de învățătoriu cu salariul anual de 110 fl., cuartir și lemne pentru foc.

5. Feldiara, postul de învățătoriu cu salariul anual de 105 fl. și naturalii în suma de 15 fl. v. a., cuartir și lemne pentru foc.

6. Porumbacul inferior, postul de învățătoriu cu salariul anual de 150 fl., cuartir și lemne pentru foc.

7. Sărata, postul de învățătoriu cu salariul anual de 100 fl. v. a. bani gata și un fenaț cu un venit anual de 20 fl., cuartir și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să-și subțernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteratului gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la termenul prescriș.

Avrig, 5 August, 1890.

In conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopresbiter.

Nr. 358. [417] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sălistei se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Amnaș, cu salariu anual de 94 fl., cuartir liber și lemnele trebuincioase de încălțit.

2. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., care se solvesce din fondul școlei în 4 rate anticipative.

3. Topârcea, cu salariu anual de 210 fl.

Aleșii învățători la școlile din Tilișca și Topârcea vor fi datori a ține la serviciul divin Dumineca și sărbătoarea strana și a prevedea instrucțiunea în un despărțământ al școlei de repetițiune.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, se se înainteze subscrisului oficiu în termenul susindicat.

Săliste, 21 Iuliu, 1890.

In conțelegere cu comitetele parochiale respective, oficiul protopresbiteratului gr. or. al Sălistei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 335. [418] 1—3

CONCURS.

Pe baza concludului comitetului parochial din Poplaca dela 8 Iuliu a. c. prin acesta se deschide concurs în scopul întregirii în mod definitiv a lor două stațiuni de învățători vacante la școala parochială cu trei clase din Poplaca și anume pentru clasa I și II.

Emolumentele.

Pentru clasa I 200 fl. în bani din cassa bisericească, cuartir natural în edificiul școlei, lemne de foc după trebuință și folosirea grădinii din curtea școlei;

pentru clasa a II a 258 fl. din alodiul comunal, 3 orgii lemne de foc, cuartir liber și folosirea grădinii școlare;

Salariile în bani se plătesc anticipative în rate de câte 3 luni.

Învățătorii clasei a II-a e însărcinat cu ținerea școlei de repetițiuni, ambii învățători vor ține strana în biserică Dumineca și sărbătoarea.

Reflectanții la aceste posturi, sub durata concursului, se se prezenteze în comună în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a da probe în biserică despre harnicia lor în cântări și tipic, ér cererile concursuale instruite cu documentele prescriș se le adreseze la oficiul protopresbiteratului subscris în termen de 30 de zile computate dela prima publicare a acestui concurs în foia arhidieceșană „Telegraful Român.”

Sibiul, 30 Iuliu, 1890.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al tractului Sibiului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Hannia,
adm. prot.

Nr. 459. [407] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate din tractul I și II al Brașovului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” și anume:

1. Cernatul Săcelelor, cu salariu anual de 300 fl., și cuartir liber.

2. Baștelec, cu filia Dobêrlău, cu salariu anual de 241 fl. 40 cr. în bani și bucate, și cuartir liber în edificiul școlei.

3. Lisnău, cu salariu anual de 101 fl. 50 cr. în bani și bucate, cuartir liber și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au a-și asterne petițiunile instruite conform prescrișelor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteratului până la termenul prescriș

Să observă, că învățătorii ce se vor alege în Baștelec și Lisnău vor fi totodată și cantori.

Brașov, 31 Iuliu, 1890.

Oficiul protopresbiteratului greco-oriental al Brașovului I și II în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 338. [406] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Iliei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Almășel, cu salariu anual de 150 fl. în bani, și 3 stânjini lemne pentru foc.

2. Godinesci, cu filia Petresci, cu salariu de 200 fl. în bani gata, cuartir liber în edificiul școlei, grădină pentru legumi și lemnele de lipsă. Reflectanții la acest post au să știe bine tipicul și cântările.

3. Micănesci, cu salariu de 50 fl., și lemnele de ajuns.

2. Zam, cu salariu în bani 150 fl., ér în naturalii 100 fl., lemne câte vor fi de lipsă, cuartir în edificiul școlei și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a și asterne suplicele de concurs instruite în sensul legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteratului până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Ilia, la 26 Iuliu, 1890.

Avram P. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 300. [409] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa a III a Poșaga de jos, protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Cu acest post sunt împreunate venitele obicnuite și regulate prin sinodul parochial, cari fac la an, după un calcul mediu în bani, suma de preste 300 fl.

Interesații se vor pute înformă dela oficiul parochial și protopresbiteratului în detalii din ce stau venitele acestea.

Doritorii de a competi la acest post au să-și asternă cererile concursuale instruite cu documentele reccute de Stat. org. și Regulamentul pentru parochii, în termenul prescriș.

Ofenbaia, în 27 Iuliu, 1890.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Danciu,
protopresbiter gr. or.

Nr. 363. [406] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate din propresbiteratul Sălistei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Căcova, cu salariu anual de 250 fl. v. a., ce se va solvi în rate lunari din lada bisericeii, cuartir în edificiul școlei celei vechi și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

2. Galeș, cu salariu anual de 225 fl. v. a., ce se va solvi în rate trilonari din ajutorul dela comuna politică, cuartir în edificiul școlei și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

Reflectanții la postul învățătoresc din Căcova vor trebui să se prezenteze în o duminecă sau sărbătoare în biserică de acolo, spre a și dovedi dexteritatea lor în cântările bisericesti, deore ce alesul învățătoriu va fi datoriu a ține dumineca și sărbătoarea strana în biserică.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, se se înainteze subscrisului oficiu în termenul susindicat.

In conțelegere cu comitetele parochiale respective, oficiul protopresbiteratului gr. or. al Sălistei.

Săliste, 26 Iuliu, 1890.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. [408] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela școlile populare gr. or. din comunele de mai jos din protopresbiteratul Devei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Chergeș, cu salariu de 150 fl., lemne pentru foc și cuartir în edificiul școlei.

2. Popesci, salariu de 150 fl., cuartir și lemne pentru foc.

3. Găunosa, cu salariu de 130 fl. în bani, 20 de măsuri cucuruz sfărmat, cuartir și lemne pentru încălțit.

4. Bătrâna, cu salariu de 120 fl. în bani, 50 măsuri cucuruz sfărmat, cuartir și lemne.

5. Nandru-Vale-Josani, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni au a-și asterne suplicele lor instruite în sensul legilor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteratului în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al Devei în conțelegere cu comitetele parochiale.

Deva, 1 August, 1890.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Nr. 489. [419] 1—1

ANUNȚ.

În sensul § lui 124 din regulamentul pentru procedura judecătorească în cauze matrimoniale se aduce prin acesta la cunoștința publică, cum că George Găitanariu din Brașov-Tocile prin sentința consistorială dtto 11 Iuliu a. c. Nr. 3638 B. fii totalmente despărțit de soția sa pribegită Paraschiva G. Thiu, asemenea din Brașov-Tocile.

Brașov, 8 August, 1890.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
adm. protopresb.

Institut de băcși „N. Mallian” Craiova, România.

Se caută doi pedagogi, preparatori pentru cursul primariu și secundariu, cari să posedă cunoștințele a VII clase gimnaziale. A se adresă la direcțiune, înaintându-se actele de studiu.

[413] 2—6